

תורתך שאלתי

אחת.
שאלתי
למדתי נענית ונהנית

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גיליון פרשת עקב תשפ"ג

בְּרוּךְ תִּהְיֶה מְכַל הָעַמִּים (ז, יד)

מה המיוחד בברכה זו?

מלבי"ם: "ואף שימצאו גם כנענים שמצליחים בהצלחות אלה בבנים ובקנינים רבים, הנה אתה תהיה ברוך יותר מכל העמים, כי כל הכנענים המצליחים כפי הטבע בכ"ז ינגעו בדברים המוכרחים בטבע, והם שימצאו בס עקרים ועקרות, שא"א שכולם יפרו וירבו, שהטבע נותנת שימצאו נשים עקרות ואתה, 'לא יִהְיֶה בְּךָ עֶקֶר וְעֶקְרָה וּבְבִהֶמְתֶּךָ'".
הנצי"ב מוולוז'ין: "שעוסקים בישוב הארץ במנוחה, ואתה הלא הנך טרוד במלחמה, בכל זאת תהיה הברכה יותר מהם".

לְמַעַן עֲנִתֶךָ לְנִסְתֶּךָ... (ח, ב)

מה היה העינוי?

רשב"ם: "שאינ פת בסלך, וחייד תלויים למרום בכל יום".

וְאֶתְפֹּשׂ בְּשָׁנֵי הַלָּחַת וְאֶשְׁלַח מַעַל

שְׁתֵּי יָדַי וְאֶשְׁבֵּרם (ט, יז)

מדוע נצרך לתפוש הלא היו תפושים בידו?

רבי חיים זייציק: למרות שמשה החליט לשבור את הלוחות, רגשי לבו מנעו ממנו להשליך אותם ארצה, לאחר שקיבל ביגיעה כה גדולה. הוא עשה מאמץ לתפוס אותן בידו, שהרי המלאכים רצו לפגוע בו ולשורפו על שבא להוריד את התורה לארץ.

למשה רבינו היה נסיון וצער לגדול להשליכם. הוא נזקק למאמץ נפשי גדול כדי להוציאם מידו ולהשליכם כנגד רגשות לבבו. אך עשה זאת, משום שידע שכך עליו לעשות.

וְהָיָה עֶקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשֻׁפָּטִים (ז, יב)

מה מובן המילה 'עקב'? מדוע נקטה בה התורה?

אבן עזרא: "כמו 'לעולם עקב' (תהילים קיט, קיב) שכר באחרונה".

רמב"ן: "טעם 'עקב', כמו בעבור, וכן 'עקב אשר שמע אברהם בקול' (בראשית כו. ה)... כל לשון עקיבה גלגול וסבוב, 'עקוב הלב' (ירמיה יז, ט), 'ויעקבני זה פעמים' (בראשית כז, לו), ענין גלגולין וסבות. וכן אחורי הרגל שנקרא עקב, 'וידו אוחזת בעקב עשוי' (בראשית כה, כו), יקראנו כן בעבור היותו מעוגל, כאשר יקרא הלשון אמצע היד והרגל 'כפות' בעבור היותם כמו כפות הזהב".

חזקוני: "והיה עקב תשמעון - בשביל שתשמעון...".

עֶקֶב תִּשְׁמְעוּן... וְשָׁמַר ה' אֶלְהֶיךָ לְךָ... (ז, יב)

מדוע פתח ברבים 'תשמעון' וסיים ביחיד 'לך'?

הברכות נאמרו רק כשכל הציבור מאוגדים בשמירת המצוות, ועל כן כתבה התורה "והיה עקב תשמעון", שישמרו תורה ויהיו מאוגדים בשמירת המצוות, אז "ושמר ה' אלוך לך", כל יחיד מתוך הציבור יזכה לשכר המובטח בפרשה. אולם כשכל יחיד דואג רק לעצמו, שיהיה צדיק, ואין הציבור מתאגד לדאוג לשמירת המצוות, באופן זה לא נאמרו הברכות.

וְלַעֲבָדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם (יא, ג)

מדוע נכתב שוב, הרי נכתב (דברים ו, ה) 'בכל

לבבך ובכל נפשך'?

רש"י: בספר דברים כתבה התורה 'בכל לבבך ובכל נפשך' והזהירה את היחיד. כאן הזהירה התורה את הציבור.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811